

**WOJEWÓDZKI KONKURS HUMANISTYCZNY DLA SZKÓŁ
PODSTAWOWYCH**

POZNAŃ 2011/2012

ETAP SZKOLNY

Drogi Uczestniku!

Test zawiera pytania z kilku humanistycznych dziedzin. Prosimy Cię, abyś uważnie przeczytał teksty i polecenia do nich a następnie wykonał zadania. Masz na to 60 min. Powodzenia!

Granice mojego języka oznaczają granice mojego świata.

Ludwig Wittgenstein

TEKST ŹRÓDŁOWY I

Uchwała

SENATU RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 grudnia 2005 r.

w sprawie ustanowienia roku 2006 Rokiem Języka Polskiego

Polszczyzna łączyła w przeszłości i łączy dziś wszystkich Polaków, bez względu na miejsce zamieszkania, wiek, poglądy polityczne i wszelkie inne różnice czy odrębności. Nie ma innego dobra tak powszechnego i tak ważnego dla nas wszystkich jak język ojczysty.

Po polsku rozmawiamy, przekazujemy swoje uczucia, uczymy mówić nasze dzieci, wyznajemy wiarę, piszemy wiersze. Możemy mieć różne poglądy, zajmować różne stanowiska w wielu kwestiach, możemy się spierać, dyskutować, ale zawsze będziemy to robić po polsku i nie jest obojętne, czy będzie to język różnorodny i bogaty, piękny i poprawny, etyczny i estetyczny, czy też ubogi i prymitywny, pełen sloganów i nieporadnych sformułowań, niepotrzebnych zapożyczeń i wulgaryzmów.

Język jest podstawowym składnikiem tożsamości Polaków i dobrem kultury narodowej. Biorąc to pod uwagę, uchwała się, co następuje:

Senat ogłasza rok 2006 Rokiem Języka Polskiego.

zad. 1 (2 pkt.)

Zapisz dwa argumenty, które uzasadniają decyzję Senatu. Nie cytuj!

1.....

.....

2.....

.....

zad. 2 (2 pkt.)

Zapisz słowami datę uchwały.

Uchwała z dnia 22 XII 2005 roku

Uchwała z dnia.....

zad. 3 (1 pkt)

Dlaczego *Rok Języka Polskiego* napisano wielkimi literami?

.....

zad. 4 (2 pkt.)

Do przymiotników: *estetyczny*, *etyczny* dopisz odpowiednie synonimy z ramki.

piękny, czysty, słuszny, prawidłowy, uporządkowany, moralny

estetyczny - .....

etyczny - .....

zad. 5 (5 pkt.)

Na podstawie tekstu źródłowego i własnych przemyśleń sformułuj cztery zasady poprawnego posługiwania się polszczyzną.

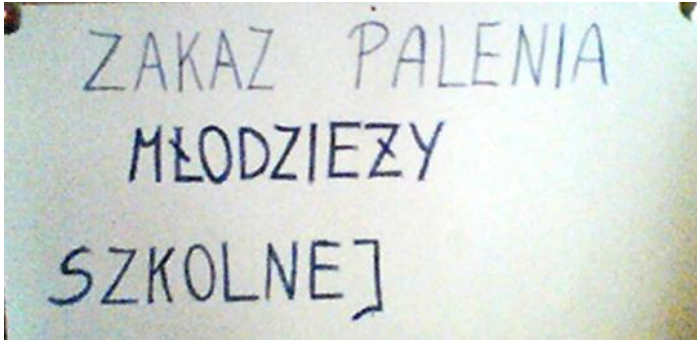
.....

.....

.....

.....
.....
.....

zad. 6 (2 pkt.)

Informacja ze zdjęcia zawiera błąd językowy.

- a) Określ intencje nadawcy komunikatu.

.....
.....

- b) Napisz, co mógł zrozumieć odbiorca, czytając to ogłoszenie?

.....
.....

zad. 7 (3 pkt.)

- a) Podkreśl anglicyzmy (zapożyczenia z języka angielskiego).

W najbliższy weekend jadę do babci do leśniczówki.

Wybieram się na zakupy towarów spożywczych do supermarketu.

Kupiłam sobie trendy sukienkę na wyprzedaży.

Marek zrobił na lekcji przyrody prawdziwy show.

- b) W dwóch ostatnich zdaniach zamień anglicyzmy na polskie odpowiedniki.

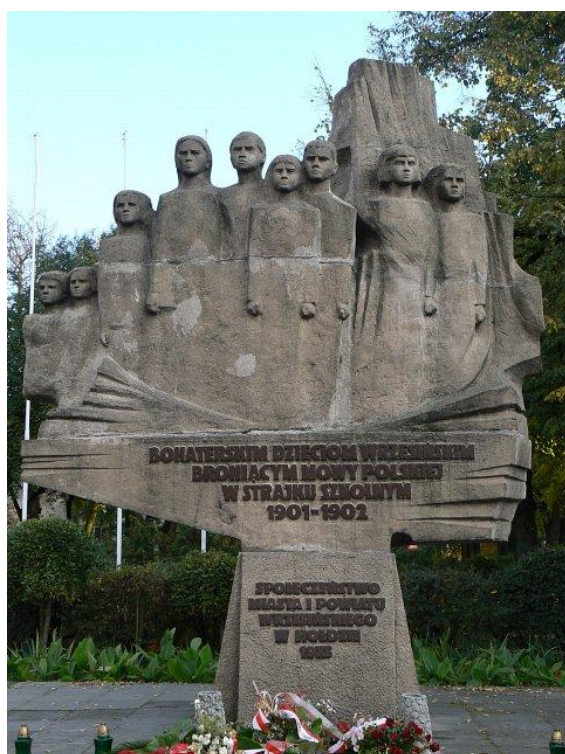
.....
.....

zad. 8 (3 pkt.)

Co oznaczają poniższe zwroty zaczerpnięte z języka potocznego? Podaj ich znaczenie, używając starannej polszczyzny.

- chlapnąć coś niechęćy - .....
- wykolegować kogoś - .....
- bajerować - .....

TEKST ŹRÓDŁOWY II

Do najgłośniejszych i brzemiennej w skutki wydarzeń doszło we Wrześni w zaborze pruskim 20 maja 1901 r. Niemiecki nauczyciel Schölzen wymierzył karę cielesną czternaściorgu dzieciom za odmowę odpowiadania w języku niemieckim na lekcji religii. W reakcji na to przed szkołą zebrał się wzburzony tłum. Uczestników tych zajęć władze niemieckie ukarały więzieniem i grzywnami.

zad. 9 (2 pkt.)

Na podstawie tekstu II odpowiedz jednym zdaniem, dlaczego mieszkańcy Wrześni ufundowali pomnik uczniom.

.....
.....

zad. 10 (4 pkt.)

Rzeźbiarz Jerzy Sobociński umieścił postacie dzieci na stronach otwartej książki. Wyjaśnij symboliczne znaczenie jego twórczego zamysłu. Wypowiedź przedstaw w 3 - 5 zdaniach.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

zad. 11 (2 pkt.)

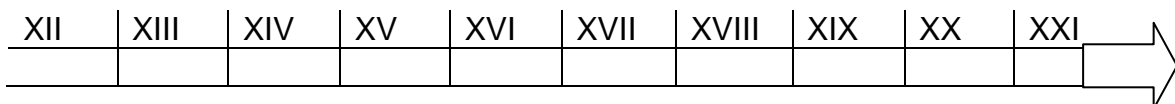
Przedstawione fakty historyczne umieść na osi czasu.

1901 – strajk dzieci wrzesińskich w obronie języka

1795 – III rozbiór Polski, język polski przestaje być językiem urzędowym

1270 - *Księga henrykowska*- pierwsze zdanie w języku polskim

2005 - uchwała Senatu Rzeczypospolitej

zad. 12 (0 - 12 pkt.)

Napisz list do rówieśnika, w którym przekonasz go, że nie powinniśmy być obojętni na niepotrzebne zapożyczenia i wulgaryzmy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

